

**OPIS ŠTUDIJNÉHO ODBORU
DEJINY A TEÓRIA MÚZICKÝCH UMENÍ A AUDIOVÍZIE**

Platný od:

(a) Názov študijného odboru: Dejiny a teória múzických umení a audiovizie (anglický názov Performing and Audiovisual Studies)

(b) Stupne vysokoškolského štúdia, v ktorých sa odbor študuje a štandardná dĺžka študijných programov pre tieto stupne vysokoškolského štúdia:

- V prvom stupni vysokoškolského štúdia (Bc.) so štandardnou dĺžkou štúdia **3 roky v dennej forme** a so štandardnou dĺžkou štúdia **4 roky v externej forme** štúdia [§ 52 ods. 3 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“)].

- V druhom stupni vysokoškolského štúdia (Mgr.) so štandardnou dĺžkou štúdia **2 roky v dennej forme** a štandardnou dĺžkou štúdia **3 roky v externej forme** štúdia (§ 53 ods. 4 zákona) .

Tento stupeň môže študovať absolvent prvostupňového štúdia v študijnom odbore Dejiny a teória múzických umení a audiovizie alebo príbuzného študijného odboru za predpokladu splnenia požiadaviek prijímacieho konania.

- V treťom stupni vysokoškolského štúdia (PhD.) so štandardnou dĺžkou štúdia **3 roky v dennej forme** štúdia alebo **4 roky v externej forme** štúdia (§ 54 ods. 2 zákona).

Tento stupeň rozvíja nosné disciplíny prvého a druhého stupňa, v ktorých sa profiluje budúci absolvent študijného odboru dejiny a teória múzických umení a audiovizie. Môže ho študovať absolvent druhého stupňa štúdia študijného programu v rovnakom alebo príbuznom študijnom odbore za predpokladu splnenia požiadaviek prijímacieho konania.

(c) Obsah študijného odboru:

Obsahom štúdia študijného programu v študijnom odbore Dejiny a teória múzických umení a audiovizie je získavanie vedomostí, schopností a zručností v oblasti reflexie múzických umení (hudobného, tanečného, divadelného) a audiovizie – ďalej len „múzické umenia a audiovizia“, a to jednak v jeho historickej ako aj v teoretickej a kritickej dimenzii, ktoré sa všetky nevyhnutne dopĺňajú. Štúdium je založené na predmetoch teoretického a historického zamerania ako pevnej metodologickej a metodologickej báze pre odbornú prácu. Cieľom je vedecký výskum, reflexia uvedených umení a príbuzných kultúrnych fenoménov s vedomím kontextov a súvislostí. Obsah sa dopĺňa štúdiom širších študijných odborov humanitných a spoločenských vied. Vzdelávanie kladie dôraz na aktivitu a kreativitu študenta, na rozvíjanie kritického myslenia a historického vedomia.

Obsah pre prvý stupeň

Vymedzenie odborného profilu absolventa

Všeobecná charakteristika odborného profilu absolventa (prvý stupeň)

Obsahom štúdia študijného programu v študijnom odbore Dejiny a teória múzických umení a audiovizie je získavanie vedomostí a zručností v oblasti vedeckého výskumu, reflexie, dramaturgie a organizácie vedecko-umeleckých podujatí, a to v jeho historickej, ako aj teoretickej a kritickej dimenzii. Náplňou a cieľom štúdia je zvládnutie spôsobov teoretického výskumu a reflexie fenoménov múzických umení a audiovizie z hľadiska analýzy a výkladu ich vývojových,

systematických a funkčných kontextov. Štúdium je založené na predmetoch teoretického a historického zamerania ako pevnej metodologickej báze pre odbornú prácu. Obsah sa dopĺňa štúdiom z oblasti ďalších humanitných a spoločenských vied. Vzdelávanie kladie dôraz na aktivitu a kreativitu študenta, na rozvíjanie kritického myslenia a historického vedomia.

Absolventi bakalárskeho štúdia odboru Dejiny a teória múzických umení získajú teoretické a praktické poznatky, ktoré dokážu využiť pri výkone povolania alebo pri pokračovaní v nadväzujúcom vysokoškolskom štúdiu. Získajú prehľad o historických a súčasných podobách príslušného druhu umenia, jeho širších spoločenských a historických kontextov a súvislostí a jeho reflexii. Získajú základný prehľad o kontextoch iných humanitných a spoločenskovedných disciplín (literatúra, výtvarné umenie, estetika, sociológia, filozofia, psychológia, kulturologické vedy, antropológia, manažment kultúry a umenia, dramaturgia a pod.), ako aj poznatky z oblasti procesu umeleckej tvorby, organizácie umeleckého života a kultúrnych inštitúcií, teórie, histórie, kritiky a dokumentácie. Štúdium poskytuje humanitný základ, ktorý umožňuje pokračovať v magisterskom štúdiu aj v príbuznom odbore. Absolventi štúdia sa uplatňujú v závislosti od zamerania štúdia:

- v kultúrnych umelecko-dokumentačných centrách, v pamäťových inštitúciách, v kultúrnej žurnalistike a publicistike, v printových aj audiovizuálnych médiách, v oblasti PR,
- v kultúrnych organizáciách (vydavateľstvá, agentúry, kultúrne centrá), v školstve a vede, ako aj v širokom spektre umeleckej, výchovno-vzdelávacej a organizačnej činnosti,
- ako odborní pracovníci v špecializovaných fondoch, nadáciách a neziskových organizáciách, odborní pracovníci na nižšom stupni v jednotlivých umeleckých inštitúciách (divadlá, orchestre, kultúrne domy, vydavateľstvá, odborné kultúrne periodiká, filmové kluby, odborné redakcie v rozhlase a televízii) a v ďalších kultúrnych inštitúciách (vedecké knižnice, archívy, múzeá).

Teoretické vedomosti

Absolvent prvého stupňa štúdia

- získa schopnosť písomného a ústneho odborného prejavu na základe štúdia prameňov a odbornej literatúry,
- získa znalosti potrebné k analýze a kritickej reflexii umeleckého diela z oblasti múzických umení a audiovizie a príbuzných kultúrnych artefaktov a fenoménov,
- ovláda odbornú terminológiu, potrebnú k formulovaniu teoretických a kritických názorov,
- pozná kultúrno-spoločenské kontexty súčasného umeleckého diela z oblasti múzických umení a audiovizie a dokáže kontextuálne reflektovať súčasné umelecké dielo,
- získa prehľad o základných faktoch, poznatkoch, väzbách, pojmoch a metódach, zameraných na pochopenie teórie a dejín múzických umení a audiovizie v závislosti od študijného programu,
- získa vedomosti zo základov dramaturgie;
- získa vedomosti nielen zo špecifickej umeleckej oblasti, ale aj z príbuzných oblastí humanitných a spoločenských vied,
- osvojí si metódy odbornej kritickej reflexie umeleckého diela (podľa zamerania) a základy písania v publicistických žánroch so zreteľom na špecifiká kultúrnej a umeleckej publicistiky,
- získa základy pre prácu s archívnymi zdrojmi, dokumentmi, s databázami, s odbornou literatúrou a citačnými normami.

Praktické schopnosti a zručnosti

Absolvent počas štúdia získal

- prehľad a poznanie vývoja umenia, klasifikácie umeleckých druhov a štýlov,
- tvorivé schopnosti v oblasti komunikácie medzi tvorcom a publikom,
- základné metodické prístupy k štúdiu umeleckých diel a ich prezentácii,
- heuristické schopnosti: ako získavať, zhromažďovať a triediť historické aj súčasné pramene a informácie,
- orientáciu v podporných programoch pre umenie a kultúru a schopnosť využívať dostupné zdroje,
- schopnosť publikovať odborné a popularizačné práce,
- schopnosť popularizovať umenie prostredníctvom rôznych médií či v osvetovej oblasti,
- autorské zručnosti v oblasti publicistiky,
- administratívne a organizačné zručnosti v kultúrnej sfére,
- základné vedomosti a zručnosti v oblasti organizácie vedecko-umeleckých podujatí,
- prostredníctvom odbornej praxe v jednotlivých inštitúciách základné návyky a techniky ich profesionálnych činností.

Doplňujúce vedomosti, schopnosti a zručnosti

Absolvent dokáže:

- pracovať efektívne a samostatne, ale aj ako člen tímu (umeleckého, organizačného, editorského, PR),
- uplatniť základné interpretačné a prezentačné zručnosti v príslušnom druhu umenia,
- udržiavať kontakt s vývojom vo svojej disciplíne a pokračovať vo vlastnom profesionálnom raste,
- adaptovať sa do tímovej práce a viesť kolektív,
- ovládať multimediálne systémy a informačné systémy zamerané na transfer odborných poznatkov.

Vymedzenie jadra znalostí

Nosné témy jadra znalostí študijného odboru

- historiografický základ štúdia odboru – dejiny múzických umení a audiovizie a príbuzných kultúrnych fenoménov,
- základy teórie príslušného druhu umenia,
- analýza umeleckého diela a jeho jednotlivých zložiek,
- systematické disciplíny príslušnej vedy o umení,
- metodológia výskumnej práce,
- praktické osvojenie zručností kritickej reflexie, dramaturgie a produkcie príslušného druhu umenia
- metodika a špecifické žánre publicistickej práce,
- ročníkové projekty

Ďalšie témy jadra znalostí.

- filozofické, estetické, sociologické kontexty umenia,
- kultúrna antropológia,
- metodológia a základy vedeckého výskumu,

- kulturologické koncepcie,
- dejiny výtvarného umenia a literatúry,
- cudzí jazyk.

Jadrá znalostí formulované v nosných témach sú vyjadrené v jednotlivých predmetoch, ktoré tvoria 3/5 rozsahu študijného programu v študijnom odbore dejiny a teória múzických umení a audiovizie.

Štátna skúška

- obhajoba bakalárskej záverečnej práce,
- kolokviálna skúška z vybraných predmetov, predstavujúcich nosné jadro študijného odboru Dejiny a teória múzických umení a audiovizie v nadväznosti na príslušný študijný program.

Obsah pre druhý stupeň

Vymedzenie odborného profilu absolventa

Všeobecná charakteristika odborného profilu absolventa (druhý stupeň)

Druhý stupeň štúdia prehľbuje a rozširuje znalosti absolventov v reflexii, teórii a dejinách múzických umení a audiovizie.

Absolvent magisterského štúdia (Mgr.) získa prehľbujúce teoretické a praktické poznatky o príslušnom druhu múzického umenia alebo audiovizie a o príbuzných kultúrnych fenoménoch. Je schopný koncepcnej teoretickej, historickej, dramaturgickej, koordinačnej činnosti a medzinárodnej konfrontácie. Je schopný samostatne tvoriť v oblasti teoretickej a historickej reflexie, kritickej reflexie ako aj komunikácie, organizácie, uchovávaní a sprístupňovania umenia (podľa zamerania štúdia). Osvojí si nástroje na analytické a bádateľské uchopenie nosných problémov a má schopnosť komunikovať a prezentovať ich v súčasnom kultúrnom diskurze.

Je pripravený samostatne pôsobiť ako výskumný pracovník, pedagóg, odborný redaktor, prekladateľ, kritik alebo dramaturg.

Absolvent magisterského štúdia nachádza uplatnenie v koncepcnej a riadiacej činnosti:

- v umenovedných, umeleckých a kultúrnych inštitúciách a organizáciách, v médiách a PR,
- umelecko-dokumentačných centrách a pamäťových inštitúciách,
- v kultúrnej žurnalistike a publicistike,
- v širokom spektre umenovednej, umeleckej, výchovno-vzdelávacej a organizačnej činnosti ako aj v umeleckom školstve na druhom a treťom stupni vzdelávacej sústavy SR,
- v oblasti kultúrnych a kreatívnych priemyslov
- v špecializovaných fondoch, nadáciách a neziskových organizáciách,
- v distribučných spoločnostiach a širokom spektre regionálnych, národných a medzinárodných festivalov a podujatí
- v regionálnej a miestnej kultúrnej správe

Absolvent magisterského štúdia je schopný pokračovať v doktorandskom štúdiu vo vlastnom ako aj v príbuznom študijnom odbore. Absolventi majú potenciál uplatniť sa v profesionálnom prostredí a na medzinárodnom trhu práce.

Teoretické vedomosti

Budúci absolvent v rámci svojho štúdia

- rozvinie metodologickú základňu prístupu k výskumu fenoménu príslušného druhu múzického umenia alebo audiovizie a kontextov, v ktorých funguje v súlade s aktuálnymi smermi rozvoja vedeckého poznania v rámci študijného odboru,
- prehľbuje prehľad o súčasných teóriách príslušného druhu umenia a dominantných smeroch výskumu,
- dokáže samostatne pracovať s prameňmi a literatúrou viazanými na riešenie konkrétneho problému,
- dokáže samostatne explikovať získané poznatky a tvorivo ich prezentovať,
- priebežne prechádza od charakteristiky, opisu, cez analýzu k vlastnej interpretácii a hodnoteniu vybranej tematiky,
- dokáže kriticky reflektovať umelecké dielo,
- dokáže uchopiť a analyzovať dielo ako estetický a sociokultúrny artefakt,
- má znalosti o moderných tendenciách a svetových trendoch v oblasti múzických umení a audiovizie.
- získa vedomosti z oblasti dramaturgie.

Praktické schopnosti a zručnosti

- schopnosť formulovať a systematicky riešiť vymedzený výskumný problém,
- predpoklady pre samostatnú bádateľskú prácu a realizáciu výskumných projektov,
- schopnosť reflexie a prezentácie umeleckých diel z hľadiska súčasných kultúrnych a estetických teórií a umenovedných disciplín,
- schopnosť napláňovať kultúrny projekt a vytvoriť jeho ideovú koncepciu vo všetkých jeho aspektoch a spolu s tvorivým tímom ho zrealizovať a vyhodnotiť,
- schopnosť prehľbovať autorské a štylistické zručnosti,
- argumentačné stratégie a zručnosti,
- interpersonálne zručnosti súvisiace s tímovou prácou,
- schopnosť medzinárodnej spolupráce pri realizácii projektov a pri výskume,
- dôsledné osvojenie si odbornej terminológie v cudzom jazyku,
- aktívne využívanie multimediálnych systémov a informačných technológií k rozšíreniu odborných poznatkov,
- schopnosť odborne komunikovať v cudzom svetovom jazyku,
- schopnosť interpretovať cudzojazyčnú literatúru a zdroje;
- schopnosť dramaturgickej analýzy hudobných, dramatických, tanečných a audiovizuálnych diel;
- schopnosť kritickej reflexie, dramaturgie a produkcie príslušného druhu umenia
- schopnosť pôsobiť v organizačných a tvorivých zložkách najrôznejších umeleckých inštitúcií vo verejnom, občianskom aj súkromnom sektore.

Doplňujúce vedomosti, schopnosti a zručnosti

- schopnosť samostatne a efektívne pracovať ako jednotlivec, ako člen a ako vedúci tímu,
- schopnosť udržiavať kontakt s aktuálnym vývojom v umení a teórii,
- schopnosť verejne prezentovať svoje práce,
- jazyková kultúra a jazyková vybavenosť,
- systematická práca na kultúrnych a výskumných projektoch,
- schopnosť aplikovať teoretické poznatky v umelecko-kritickej a pedagogickej práci,
- orientácia v širších súvislostiach umeleckých a kultúrnych vied,
- schopnosť sprostredkovať a sprístupňovať umelecké dielo na verejnosti

Vymedzenie jadra znalostí

Nosné témy jadra znalostí študijného odboru

- historiografický alebo teoretický výskum, interpretácia umeleckého diela a jeho kritické spracovanie,
- metodologické kompetencie pre riešenie vybraných problémov, samostatné vedecko-výskumné spracovanie problémov a prameňov k zvolenej téme a tvorivé bádanie v rámci diplomovej práce, súčasné trendy v metodológii tvorivých postupov,
- komplexná teoretická analýza a moderné a interdisciplinárne metódy analýzy umeleckého diela,
- reflexia a propagácia diela,
- tvorba a dramaturgia umelecko-vedeckých projektov,
- ročníkový projekt – výskumný alebo výskumno-umelecký projekt,
- aktuálne trendy v súčasnom umení a umenovednom výskume.

Ďalšie témy jadra znalostí študijného odboru

- odborná prax,
- interdisciplinárne prieniky s humanitnými a spoločenskými vedami a s inými umeleckými druhmi (literatúra, výtvarné umenie, estetika, sociológia, filozofia, psychológia, kulturologické vedy, antropológia, manažment kultúry a umenia, dramaturgia a pod.)

Jadrá znalostí formulované v nosných témach sú vyjadrené v jednotlivých predmetoch, ktoré tvoria 3/5 rozsahu študijných programov 2. stupňa v študijnom odbore dejiny a teória múzických umení a audiovizie.

Štátna skúška

- obhajoba diplomovej práce
- kolokviálna skúška z vybraných predmetov, predstavujúcich nosné jadro študijného odboru Dejiny a teória múzických umení a audiovizie v nadväznosti na príslušný študijný program.

Obsah pre tretí stupeň

Vymedzenie odborného profilu absolventa

Všeobecná charakteristika odborného profilu absolventa

Absolvent ovláda zásady samostatnej a originálnej výskumnej práce, je schopný identifikovať a prínosne spracúvať špecifické nosné problémy a koncepcie v oblasti teórie, dejín a metodológie múzických umení alebo audiovizie, je schopný vytvárať vedomie o hodnotách, tradíciách a nových trendoch, formulovať nové koncepcie v oblasti reflexie umeleckého diela a kultúrnych fenoménov. Vie vyhľadávať doteraz marginalizované alebo tabuizované témy a vzhľadom na interdisciplinárny charakter študijného odboru má ambíciu iniciovať medziodborové prístupy k výskumu.

Absolvent je schopný vo svojej oblasti vedy a výskumu pôsobiť vo výskumnom tíme doma aj v zahraničí. Absolvent sa uplatňuje v najnáročnejšej tvorivo-bádateľskej a organizačnej činnosti, je schopný riadiť výskumný tím. Spolupracuje na tvorbe dlhodobých stratégií a formovania kultúrnej politiky. Má predpoklady pre pedagogické pôsobenie v umeleckých, humanitných a spoločenskovedných odboroch vysokých škôl doma aj v zahraničí. Dokáže výsledky výskumu efektívne aplikovať v praxi.

Teoretické vedomosti

Absolvent:

- svojim výskumom a bádáním tvorí a prináša nové poznatky v oblasti teórie a dejín múzických umení alebo audiovizie,
- zúčastňuje sa na umenovednom a interdisciplinárnom humanitnom výskume v oblasti predmetných umení a príbuzných kultúrnych fenoménov a umeleckých techník,
- má schopnosť definovať a zdôvodniť nové prístupy a pohľady na tvorbu a výskum umenia, a to aj v aplikovaných odboroch,
- má schopnosť teoretickej reflexie špecifických tém, a to aj v medziodborových súvislostiach, tiež v cudzom jazyku a inom kultúrnom prostredí,
- stáva sa špecialistom v zvolenej oblasti výskumu umenia.

Praktické schopnosti a zručnosti

Absolvent

- má schopnosť definovať a zdôvodniť nové prístupy a pohľady na tvorbu a na výskum,
- zúčastňuje sa samostatného aj tímového umenovedného výskumu súčasných aj historických tém v oblasti múzických umení a audiovizie alebo humanitných vied,
- samostatne vedecky báda a prináša vlastné riešenia problémov, ktorých výsledkom sú nové poznatky v predmete výskumu,
- aplikuje vedecké poznatky v praxi,
- zverejňuje výsledky výskumu v odborných a vedeckých periodikách a publikáciách a na odborných konferenčných podujatiach doma aj v zahraničí,
- svoje odborné znalosti dokáže uplatniť v pedagogickej praxi.

Doplňujúce vedomosti, schopnosti a zručnosti

- riešenie samostatných aj tímových výskumných projektov, účasť na medzinárodnej spolupráci v danej oblasti, a to aj v interdisciplinárnych presahoch,

- odborná a organizačná činnosť pri príprave a realizácii vedeckých podujatí a odborných podujatí v oblasti kultúry, určených pre širšiu verejnosť,
- budovanie multimediálnych informačných databáz

Vymedzenie jadra znalostí

Nosné témy jadra znalostí

Nosné témy jadra znalostí tretieho stupňa štúdia pozostávajú zo študijnej a vedecko-výskumnej časti a sú viazané na teóriu a dejiny múzických umení a audiovizie. Jadro obsahuje rámcové témy.

Znalosti uvedené v jadre majú rozsah 1/2 v študijnej časti a 1/2 vo vedecko-výskumnej časti a obsahujú: špecializované alebo medziodborové a interkultúrne prístupy v umení, metodológiu historického a teoretického výskumu, dominanty analytického výskumu.

Študijná časť sa zameriava na:

- rozvíjanie odbornej špecializácie: štúdium má individuálny charakter, témy sa sústreďujú na problémy aktuálneho aj historického a systematického teoretického štúdia múzických umení a audiovizie a ich spoločenských kontextov,
- aktuálne problémy múzických umení a audiovizie a súčasné domáce a medzinárodné teoretické trendy, a to aj s presahom do iných disciplín,
- medziodborové a interkultúrne prístupy vo výskume predmetných umení,
- filozofiu umenia a estetiku 20. a 21. storočia,
- vplyv nových technológií na teóriu a tvorbu múzických umení a audiovizie.

Vedecko - výskumná časť:

- samostatný výskum aktuálnych otvorených vedeckých problémov z odboru,
- teoretický a empirický výskum,
- vedecké formulovanie aktuálneho problému z oblasti dejín a teórie predmetného umenia ako príprava na spracovanie dizertačnej práce,
- prezentácia výsledkov výskumu v odborných a vedeckých periodikách a na vedeckých podujatiach doma a v zahraničí,
- zapájanie sa do tímových projektov,
- účasť na tvorivých dielňach, seminároch, tréningoch a výmena skúseností v medzinárodnom kontexte,
- pedagogická činnosť vo zvolenom študijnom programe.

Zásady formulovania a metodológia riešenia aktuálneho otvoreného problému z odboru úzko súvisia so stavom umeleckej praxe u nás a vo svete, so stavom príbuzných vied humanistiky a umenoved a smerujú k vytvoreniu vedecko-teoretického výkonu, ktorý sa bude publikovať doma alebo v zahraničí a stane sa predmetom diskusie, podnetom pre ďalší výskum a vytvorenie vedeckej školy, predmetom výučby na vysokých školách a/alebo inšpiráciou pre umeleckú prax.

Štátna skúška

- *Dizertačná skúška*

Študent predloží prehľad stavu vedeckého bádania v oblasti hlavných problémových okruhov dizertačnej práce a projekt jadra dizertačnej práce so špecifikáciou vlastných cieľov a metód bádania a vedeckých hypotéz s ohľadom na predpokladané závery a výsledky dizertačnej práce. Obháji predloženú časť dizertačnej práce a preukáže dostatočný prehľad vedomostí, súvisiacich so zameraním dizertačnej práce.

- *Obhajoba dizertačnej práce*

Samostatná písomná vedecko-výskumná práca a jej obhajoba.

(d) Zdôvodnenie potreby študijného odboru:

Študijný odbor má nezastupiteľné miesto vo výchove a vzdelávaní pri rozvíjaní poznania v oblasti kultúry a umenia, v širokej škále tvorivých činností, vo vedách o umení a v neposlednom rade aj v sústave vied o človeku a v spoločenských vedách. Odbor sa chápe interdisciplinárne, v súradniciach spolupracujúcich umení a aktuálnych spoločenských fenoménov.

Vzdelávanie v odbore sa orientuje cieľovo na rozvíjanie vedeckej kreativity a invencie, a to systematickým stupňovaním nárokov: od poskytovania všeobecného prehľadu o historických a súčasných podobách príslušného druhu umenia, spolupracujúcich umení a médií, cez odovzdávanie poznatkov o metódach analýzy, hodnotenia a interpretácie, až po metodológiu samostatnej bádateľskej práce, ktorá integruje všetko do záverečného výskumného výkonu.

Študijný odbor zásadným spôsobom prispieva k zachovaniu, šíreniu a propagácii kultúrnej pamäte, tradícií a hodnôt slovenských múzických umení a audiovizie v domácom i medzinárodnom kontexte.

(e) Príklady podobných študijných odborov v zahraničí

- Francúzsko:** Université-Sorbonne Nouvelle - Paris III; Université Paris 8 -Saint-Denis
Universite Poitiers, Faculté des Lettres et Langues ,program Arts du spectacle, Audiovisuel course
- Rakúsko:** Institut für Theater, Film und Medienwissenschaft; Musikwissenschaft; Universität Wien;
Musikwissenschaft; Karl Franzens Universität Graz;
Musikwissenschaft, Kunstuniversitat Graz
- Nemecko:** Institut für Theaterwissenschaft; Musikwissenschaft; Freie Universität Berlin;
Kulturwissenschaften und Ästhetische Kommunikation; Universität Hildesheim;
Institut für Musikwissenschaft und Medienwissenschaft, Humboldt Universität zu Berlin,
Kiel University of Applied Sciences, Nemecko, Faculty of Media
- Česká republika:** Teorie a kritika (Katedra teorie a kritiky DAMU); Audiovizuální studia (FAMU); Hudební teorie (Katedra hudební teorie HAMU); Taneční věda (Katedra tance HAMU) ; Akademie múzických umění Praha;
Dějiny umění; Divadelní věda; Filmová studia; Hudební věda;

Filosofická fakulta Univerzity Karlovy, Praha;

Teorie a dějiny divadla; Teorie a dějiny filmu a audiovizuální kultury;
Hudební věda;

Katedra divadelních studií, Ústav filmu a audiovizuální kultury, Ústav
hudební vědy; Filosofická fakulta; Masarykova univerzita, Brno;

Filmová, divadelní a rozhlasová studia;

Katedra divadelních a filmových studií, Katedra muzikologie, Filosofická
fakulta; Univerzita Palackého, Olomouc;

Maďarsko: ELTE Institute for Art Theory and Media Studies; Eötvös Lóránd
University, Budapešť;

Rumunsko: The National University of Drama and Film, Bukurešť

Rusko: Filmová věda, VGIK (Vsesojuznyj gosudarstvennyj institut
kinematografie), Moskva
Divadelná veda, GITIS (Gosudarstvennyj institut teatralnych iskust),
Moskva

Poľsko: Univerzita Adama Mickiewicza Poznan , Fakulta poľskej
klasickej filológie, filmová veda

Lotyšsko: muzikológia, Jāzeps Vītols Latvian Academy of Music, Riga

Litva: hudobná a divadelná veda, Litovská hudobná a divadelná akadémia,
Vilnius

Štúdium teórie špecifických umení v mnohých krajinách závisí od spôsobu organizácie vysokého a univerzitného školstva a realizuje sa ako na umeleckých univerzitách, kvôli nevyhnutnosti prepojenia výskumu umenia z pozície teórie, tvorby aj interpretácie, tak aj na klasických univerzitách v prepojení s inými umenovednými, resp. humanitnými a spoločenskými vedami.

V prípade umeleckých univerzít tiež treba vnímať spôsob organizácie a členenia jednotlivých odborov. Väčšina krajín má samostatné VŠ v každej oblasti umenia.

Spojenie divadelných, filmových, hudobných a tanečných odborov do jednej vysokej školy je viac-menej výnimočné v Čechách, v Rakúsku a na Slovensku, v ostatných európskych krajinách sú tieto odbory väčšinou samostatnými akadémiami, vysokými školami, alebo včlenené pod klasické univerzity.

(f) Vymedzenie príbuzných študijných odborov

- **hudobné umenie**

Má s odborom Dejiny a teória múzických umení a audiovizie spoločný jeden z predmetov svojho štúdia – hudbu. Študijný odbor hudobné umenie sa zameriava na individuálnu hudobnú umeleckú výučbu a umelecký výkon alebo tvorbu. Odbor Dejiny a teória múzických umení a audiovizie sa zameriava na skúmanie a vysvetľovanie hudobnej štruktúry, jej hudobného významu, pravidiel a zákonitostí jej pôsobenia na poslucháčov, hodnoty hudobnej skladby a histórie hudby, ktoré sú neoddeliteľné od jej tvorby a umeleckej interpretácie.

- ***tanečné umenie***
Má s odborom Dejiny a teória múzických umení a audiovizie spoločný jeden z predmetov svojho štúdia – tanec. Študijný odbor tanečné umenie sa zameriava na individuálnu tanečnú umeleckú výučbu a umelecký výkon alebo tvorbu. Rozdielnosť vymedzuje zameranie študijného odboru Dejiny a teória múzických umení a audiovizie na históriu, teóriu, kritiku a metodológiu tanečného umenia v širších súvislostiach najmä humanitných a spoločensko-vedných disciplín.
- ***filmové umenie a multimédiá***
Príbuznosť s odborom Dejiny a teória múzických umení a audiovizie vymedzuje interpretácia dramatického umenia, ktoré úzko súvisí s filmovou tvorbou; rozdielnosť vymedzuje zameranie študijného odboru Dejiny a teória múzických umení a audiovizie na históriu, teóriu, kritiku a metodológiu divadelného umenia v širších súvislostiach najmä humanitných a spoločensko-vedných disciplín.
- ***divadelné umenie***
Príbuznosť s odborom Dejiny a teória múzických umení a audiovizie vymedzuje obsah problematiky, rozdielnosť vymedzuje najmä zameranie študijného odboru Dejiny a teória múzických umení a audiovizie na históriu, teóriu, kritiku a metodológiu divadelného umenia v širších súvislostiach najmä humanitných a spoločensko-vedných disciplín.
- ***muzikológia***
Muzikológia sa zameriava na rozvíjanie vedomostí a schopností pre teoretickú, historickú a estetickú reflexiu hudobného diela. Spoločným znakom s odborom Dejiny a teória múzických umení a audiovizie je tvorivá práca s hudobnou štruktúrou, spoločným predmetom je hudobné dielo. Rozdielnosť vymedzuje zameranie študijného odboru Dejiny a teória múzických umení v širších súvislostiach najmä humanitných a spoločensko-vedných disciplín
- ***teória hudby***
Príbuznosť s odborom Dejiny a teória múzických umení a audiovizie vymedzuje štúdium hudby; rozdiel je v tom, že tento odbor skúma hudbu a hudobné dielo nielen z hľadiska jeho štruktúry, ale ako širší kultúrny a sociálny jav, so zvláštnym zreteľom na jeho historické, sociologické a estetické súvislosti; teória hudby sa ťažiskovo zaoberá teoreticky a analyticky orientovanou reflexiou hudobno-umeleckej tvorby a interpretácie.
- ***teória tanca***
Príbuznosť vymedzuje úzky vzťah tanečného a divadelného umenia ako predmetu výskumu študijného odboru Dejiny a teória múzických umení a audiovizie.
- ***učiteľstvo umelecko-výchovných a výchovných predmetov (iba v prípade uskutočňovania študijného programu učiteľstvo hudobného umenia v tomto študijnom odbore)***
Príbuznosť s odborom Dejiny a teória múzických umení a audiovizie vymedzuje štúdium hudby; rozdiel je v tom, že učiteľský študijný odbor pripravuje študentov na pedagogické pôsobenie, odbor Dejiny a teória múzických umení a audiovizie na vedeckú činnosť. S históriou, estetikou, etnológiou, filozofiou, muzeológiou, psychológiou, sociológiou a teóriou hudby odbor spolupracuje ako s pomocnými vedami.
- ***dejiny a teória divadelného umenia***
Príbuznosť odborov spočíva vo významnom prieniku predmetu výskumu z hľadiska dramatických foriem, odbor má k svojim príbuzným odborom univerzálnu pozíciu, keďže

kladie dôraz na štúdium divadelného umenia na priesečníku viacerých umení a spoločenskovedných disciplín. Zameriava sa na poznanie a porozumenie divadelných diel a príbuzných kultúrnych fenoménov a divadelných techník v zmysle súčasných spoločenských a estetických teoretických paradigiem.

- ***dejiny a teória filmového umenia a multimédií***

Tento odbor má k svojim príbuzným odborom univerzálnu pozíciu, keďže kladie dôraz na štúdium filmového umenia na priesečníku viacerých umení a spoločensko-vedných disciplín. Zameriava sa na poznanie filmových diel a ich porozumenie a na kinematografické javy ako estetické i socio-kultúrne fenomény. Študijný odbor sa zameriava:

- z hľadiska filmového umenia na vytvorenie reflexie a dialógu s filmovou praxou,
- z hľadiska filmu ako syntetického umenia na poznanie súvislostí s inými umeleckými druhmi,
- z hľadiska vzťahu k spoločenskovedným a humanitným disciplínam na aplikáciu metodológie, vplyv teoretických paradigiem a aktuálnych spoločensko-kultúrnych otázok.

- ***dejiny a teória výtvarného umenia***

Prienikom obidvoch oblastí je zaoberanie sa multimediálnou tvorbou ako aj vizuálnymi štúdiami. Rozdielnosť vymedzujú odlišnosti v poslaní, prevádzke, histórii a metódach skúmaných druhov umenia.

- ***literárna veda***

Príbuznosť so študijným odborom Dejiny a teória múzických umení a audiovizie je vo výskume dramatickej literatúry a literárnych kontextov javiskového, hudobného a audiovizuálneho diela; rozdielnosť je v širšom zameraní študijného odboru Dejiny a teória múzických umení a audiovizie na všetky aspekty dramatického umenia.